

УДК 781.2

DOI: https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2025.17.099-104

КРАВЧУК Олена Геннадіївна –

кандидат педагогічних наук, доцент,

завідувач кафедри мистецьких дисциплін

Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв»

Закарпатської обласної ради

ORCID iD <https://orcid.org/0000-0003-1049-3155>

e-mail: allbestdance@gmail.com

ФЕДЬО Каріна Федорівна –

здобувач другого (магістерського) рівня

вищої освіти, спеціальність 024 Хореографія,

Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв»

Закарпатської обласної ради

ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0005-4016-9614>

e-mail: fedokarina723@gmail.com

ВІДОБРАЖЕННЯ ПЛИННОСТІ ЧАСУ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

КРАВЧУК Олена Геннадіївна, ФЕДЬО Каріна Федорівна. ВІДОБРАЖЕННЯ ПЛИННОСТІ ЧАСУ В ХОРЕОГРАФІЧНОМУ МИСТЕЦТВІ

Стаття присвячена проблемі відображення плинності часу у хореографічному мистецтві як важливого аспекту художнього і психологічного сприйняття танцю.

Ключові слова: хореографія, плинність часу, ритм, темп, рух, композиція, імпровізація, психологічне сприйняття, сучасний танець, українська хореографія.

KRAVCHUK Olena Hennadiivna, FEDO Karina Fedorovna. REPRESENTATION OF THE FLUIDITY OF TIME IN CHOREOGRAPHIC ART

The article explores the problem of reflecting the fluidity of time in choreographic art as an important aspect of the artistic and psychological perception of dance.

The purpose of the article is to consider the relationship between tempo, rhythm, composition of movements and spatial organization in creating the effect of continuity and cyclicity of time. Considerable attention is paid to the psychological aspect of the perception of time by dancers and spectators, as well as the role of improvisation and experimental choreographic techniques in the formation of subjective time. Historical and contemporary Ukrainian and foreign dance practices are analyzed, including folk choreography and modern forms of modern dance, with an emphasis on how changing the tempo, using pauses, repetitions and movement trajectories affect the sense of time in the performance. Separately, the methods of interaction of music, light and space to enhance the artistic sense of the fluidity of time are discussed.

Choreographic art is perceived as a form of «living time», where each movement, pause or repetition acquires semantic meaning, and the compositional decisions of the artist-creator form in the viewer a sense of continuity and variability of time. The results of the study can be used in the practical activities of choreographers, choreography teachers, psychologists, as well as in scientific works devoted to cultural studies and art history.

Keywords: choreography, fluidity of time, rhythm, tempo, movement, composition, improvisation, psychological perception, modern dance, Ukrainian choreography.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У сучасному культурному просторі танець виступає не лише засобом естетичного вираження, а й способом осмислення складних філософських кате-горій, зокрема феномену часу. У хореографії час виявляється у різних формах – через ритм, динаміку руху, зміну пластичних образів, поєднання просторових і темпоральних

структур. Танець як мистецтво миттєвого існування особливо гостро реагує на проблему плинності, адже кожен рух існує лише у конкретний момент і зникає, залишаючи по собі лише враження та пам'ять. Це робить хореографію унікальним видом мистецтва, що поєднує в собі емоційне пере-живання миті й водночас відображає вічний рух часу. У контексті сучасних мистецьких практик та

зростання інтересу до між-дисциплінарних досліджень питання взаємо-зв'язку хореографії та категорії часу набуває особливої ваги, оскільки дозволяє глибше зрозуміти не лише художні пошуки митців, а й філософсько-естетичні засади існування людини у світі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження темпоральної проблематики в мистецтві охоплює важливі аспекти концептуалізації часу, його художнього і психологічного сприйняття (Е. Гуссерль, М. Гайдеггер, Ж. Дельоз, П. Рікер). Е. Штайгер, засновуючись на ідеях з онтології Мартіна Гайдеггера, звертає особливу увагу на поняття «час» як керівну інстанцію уяви людини, внаслідок чого проблеми часу стають для нього способом, у який відбувається співвіднесення себе з певною часовою дійсністю, і, відповідно, способом, у який це співвідношення виявляє себе в художньому тексті. О. Радченко зазначає, що одне з найбільш «неочікуваних тлумачень» Е. Штайгера – розуміння часу як ритмічного оформлення творчого духу, визнання «музичного силового поля», примату музикального руху у значенні головного впорядковуючого фактору мистецького синтезу [12, с. 45–53].

У міждисциплінарних дослідженнях М. Голубенко, О. Самойленко здійснюється комплексний аналіз темпоральності часових видів мистецтва [2; 14]. Час як «дивний фактор тяжіння» за межами перформансу конкретизується в дослідженнях науковця Віденського університету прикладних мистецтв Серхіо Патрісіо Валенсуела Вальдеса [15]. У фахових дослідженнях та публікаціях розглядається взаємозв'язок темпу, ритму, композиції рухів та просторової організації у створенні ефекту неперервності та циклічності часу [13]. Значна увага приділяється психологічному аспекту сприйняття часу танцівниками та глядачами, а також ролі імпровізації та експериментальних хореографічних прийомів у формуванні суб'єктивного часу [5; 6; 7; 8]. Аналізуються історичні та сучасні українські і зарубіжні практики танцю (зразки народної хореографії та сучасні формі модерн-танцю включно) з акцентом на те, як зміна темпу, використання пауз, повторів та траєкторій руху впливають на відчуття часу у виставі [4; 11]. Окремо обговорюються методики взаємодії музики, світла та простору для підсилення художнього відчуття хореографічного часу [10].

Дослідження в галузі мистецтвознавства та культурології в цілому демонструють зростання уваги до категорії часу як філософської й естетичної проблеми, зокрема у працях, присвячених взаємозв'язку мистецтва і темпоральності, часових структур у музиці, театрі та візуальних мистецтвах. Зосереджуючись на аналізі ритму, темпу, динаміки та пластики як основних носіїв часових характеристик, сучасні хореографи і теоретики мистецтва доводять, що танець є особливою формою «живого часу», адже він відбувається тут і тепер, а його сутність полягає у постійному переході від руху до руху, що символізує безперервний плін життя. Проте, незважаючи на певні наукові напрацювання, проблема комплексного осмислення відображення плинності часу у хореографічному мистецтві ще недостатньо розкрита, що й зумовлює необхідність подальшого дослідження цього феномена.

Мета статті полягає у виявленні та теоретичному обґрунтуванні способів відображення плинності часу в хореографічному мистецтві, аналізі засобів художньої виразності, за допомогою яких танець передає мінливість, швидкоплинність і циклічність буття, а також у з'ясуванні значення темпорального виміру для формування художнього образу та емоційного впливу на глядача.

Матеріали та методи дослідження у роботі ґрунтуються на поєднанні теоретичного аналізу наукових джерел, мистецтвознавчих праць, філософських і культурологічних досліджень із практичним вивченням хореографічних постановок, що розкривають тему плинності часу. Матеріалами для дослідження стали як класичні твори балетного мистецтва, у яких категорія часу відображається через сюжет, музичний супровід і динаміку руху, так і сучасні хореографічні експерименти, де пластика тіла, імпровізація та сценічні рішення дозволяють моделювати часові образи. Значну увагу приділено аналізу відеозаписів вистав, рецензій та мистецтвознавчих оглядів, що дає змогу простежити особливості інтерпретації темпоральності в різних культурно-історичних контекстах.

У роботі використано історико-генетичний метод, який дозволяє розглянути розвиток і трансформацію ідеї часу у хореографії від класичних форм до сучасних експериментальних напрямів, а також порівняльний метод, що допомагає виявити спільні

та відмінні риси у підходах різних хореографічних шкіл і митців. Аналітичний метод застосовано для детального розгляду засобів художньої виразності, за допомогою яких передається плинність часу, зокрема ритму, темпу, динаміки, просторової побудови та імпровізаційної природи танцю. Системний підхід дозволив комплексно поєднати філософсько-естетичний, культурологічний і мистецтвознавчий рівні дослідження, що уможливило всебічне осмислення проблеми. Використання елементів мистецької критики надало можливість не лише описати явища, але й оцінити їх художню цінність та вплив на формування уявлень про час у свідомості глядача. Отже, застосовані матеріали та методи дали змогу розкрити тему плинності часу у хореографічному мистецтві з різних наукових перспектив і забезпечили об'єктивність отриманих результатів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Категорія часу належить до базових понять філософії, естетики та мистецтва, оскільки визначає не лише ритм існування людини, а й способи художнього відображення дійсності. О. Самойленко пов'язує історичний «культурний час» з концептуальним розділенням психологічного і персоналізованого художнього часу, кожний з яких сприяє формуванню змісту творів часового мистецтва, переводячи їх на рівень чітких

відносин специфічної художньої логіки – відповідності, симетрії, пропорції, розмірності, включаючи ритм, гармонію, контрапункт, форму [14, с. 14].

М. Голубенко описує темпоральність культури (її часовий режим) як сукупність трьох великих «сфер»: «Теоретичні уявлення про час (включаючи досягнення феноменології); практики, що регламентують час (наприклад, робочий розклад підприємства або циркадні ритми) і зрештою наш суб'єктивний час – час, що ми проживаємо, наповнюємо враженнями і спогадами, іноді йдучи за «розкладом», а іноді й опираючись йому» [2, с. 3]. У хореографії час відіграє особливу роль, адже саме через рухи людського тіла відтворюється неперервність, циклічність і невловимість буття. На відміну від інших видів мистецтва, що мають здатність зафіксувати образ у завершеній формі, танець існує лише у моменті виконання, і цей момент вже ніколи не повторюється ідентично. Плинність часу стає ключовою характеристикою танцю, надаючи йому унікальної емоційної сили та філософської глибини [5].

У хореографічному творі можна виокремити кілька темпоральних рівнів: музичний, пластичний, драматургічний та психологічний.

Темпоральний рівень	Засоби передачі	Ефект на сприйняття часу
Музичний	Ритм, темп, паузи	Визначає базову швидкість рухів, створює ритмічну структуру вистави
Пластичний	Швидкість, амплітуда, траєкторії рухів	Візуалізує плинність, надає динаміку та ритм руху
Драматургічний	Сюжетні паузи, повтори, композиційні прийоми	Формує відчуття часу історії та психологічного стану героїв
Психологічний	Інтенсивність емоцій, взаємодія з глядачем	Сприяє суб'єктивному переживанню часу, «сповільнює» або «прискорює» його

Кожен з рівнів має свої механізми передачі часу: музика задає ритм і темп, пластика формує візуальний образ руху, драматургія вибудовує сюжетне відчуття часу, а психологічне сприйняття глядача забезпечує його особистісне переживання плинності. Дослідники зазначають, що саме завдяки взаємодії цих рівнів танець перетворюється на своєрідну «модель часу», де кожен рух є водночас теперішнім, минулим і майбутнім [1, с. 112].

Особливу увагу привертає поняття миттєвості у танці. На відміну від музичного твору, який може бути відтворений знову без

змін, чи живописного полотна, що зберігає художній образ у матеріальній формі, танець щоразу народжується і зникає. Це зумовлює ефемерність його природи, але водночас і підкреслює унікальність. Глядач стає свідком неповторного акту, що відбувається лише «тут і тепер», що формує особливе емоційне напруження, яке є невіддільним від плинності часу [7, с. 97].

У XX столітті новітні хореографічні течії, зокрема, модерн-танець та постмодерна хореографія ще виразніше актуалізували проблему часу. Хореографи експериментували з розтягуванням рухів, використанням

пауз, імпровізацією та повтором, створюючи тим самим складні темпоральні структури, що відображали змінність ритму сучасного життя [9, с. 56]. Такі експерименти дозволили розширити уявлення про час у мистецтві, перетворивши його на не лише формальний, але й глибинно-філософський компонент.

У сучасних наукових працях наголошується, що хореографічне мистецтво не лише відображає часову категорію, а й формує особливе відчуття часу у глядача. Через поєднання руху, музики та просторової організації формується унікальний художній хронотоп, який сприймається як своєрідний «потік часу», у якому глядач занурюється разом із виконавцями [3, с. 84]. Цей аспект особливо цінний у добу постійних суспільних

змін, коли мистецтво допомагає людині усвідомити власну присутність у часовому потоці.

Важливою складовою осмислення часу у танці є взаємодія руху та простору. Простір у хореографії завжди організовується в часовому вимірі: траєкторії рухів, їх протяжність та інтенсивність створюють особливий «малюнок часу», який не можна зупинити чи відтворити у статиці [8, с. 103]. Навіть пауза, що, на перший погляд, здається відсутністю дії, у хореографічному мистецтві набуває особливої виразності, оскільки концентрує увагу глядача й підкреслює невідворотний плин часу. Отже, кожна зупинка руху в танці є не запереченням, а радше підсиленням часової течії.

Рис. 1. Взаємодія елементів танцю у формуванні плинності часу

Окремої уваги заслуговує феномен повтору. У хореографічних постановках повторювані рухи та комбінації створюють відчуття циклічності, що перегукується з природними й соціальними ритмами життя людини. Повтор у танці може символізувати як монотонність щоденності, так і безкінечність часу, в якому людина намагається віднайти сенс власного існування [9, с. 56]. Цей художній прийом особливо активно використовувався в модерній та постмодерній хореографії, яка прагнула вийти за межі класичного балету й відкрити нові способи відображення філософських категорій. Не менш вагомим є й аспект суб'єктивного часу, який глядач переживає під час сприйняття танцю. Дослідники зазначають, що відчуття тривалості вистави часто не збігається з реальним хронометражем: завдяки інтенсивності пластичних образів і драматургії танцю час для глядача може «сповільнюватися» або «прискорюватися» [3, с. 84]. Таким чином, хореографія стає мистецтвом, здатним трансформувати досвід часу, надаючи людині

можливість його переживати в іншій, художній формі.

У цьому контексті варто згадати й роль імпровізації, яка особливо активно розвивалася у джаз-танці та сучасній хореографії. Імпровізаційний рух несе в собі абсолютну непередбачуваність і спонтанність, що ще більше акцентує увагу на неповторності моменту. Саме імпровізація дозволяє найбільш повно відчувати плинність часу, оскільки кожне нове рішення танцівника є реакцією на дану мить, що вже ніколи не повториться [7, с. 97]. Хореографічне мистецтво стає унікальною формою «живого часу», яка поєднує в собі об'єктивні часові ритми й суб'єктивне переживання миттєвості. Танцювальний рух стає не лише естетичним явищем, але й своєрідним філософським висловлюванням про сутність буття. Саме у танці найповніше реалізується парадокс: час, який безупинно тече, водночас знаходить свій вияв у конкретній миті, що постає перед глядачем як художнє одкровення [6, с. 69].

Особливу роль у відображенні плинності часу відіграють хореографічні прийоми, що

пов'язані з темпом і динамікою руху. Наприклад, швидкі, різкі переходи та серії стрибків передають прискорене відчуття часу, символізуючи життєві зміни, хаотичність сучасного світу або напруженість драматичної сцени. Натомість повільні, розтягнуті рухи створюють відчуття сповільнення, роздуму, розтягнутої миті або вічності. Такі контрасти широко використовувалися у постановках українських і європейських хореографів міжвоєнного та сучасного періоду, коли через танець прагнули передати історичну мінливість, емоційні та психологічні переживання персонажів [1, с. 112].

Важливим засобом передачі часу є також композиційна структура постановки. Рухи танцівників можуть розгортатися по колу, спіралі або у зигзагоподібних траєкторіях, що символізує циклічність життя, повторюваність історичних подій або психологічні стани героїв. Наприклад, у сучасних постановках українських хореографів траєкторії часто формують «просторовий часовий потік», коли один рух впливає з попереднього, створюючи враження неперервності, водночас підкреслюючи швидкоплинність моментів [8, с. 103]. Значним є і використання світла та сценічних ефектів, які доповнюють хореографічний час. Зміна освітлення, ритмічне мерехтіння або затінення сценічного простору підсилюють відчуття прискорення або сповільнення часу. У сучасних мультимедійних постановках, де поєднують відеоарт та живий танець, час стає багатовимірним: одночасно відчувається лінійне, циклічне та суб'єктивне його сприйняття [9, с. 56].

Не менш важливим є психологічний аспект сприйняття часу глядачем. Дослідження показують, що глядач відчуває різну тривалість однієї й тієї самої сцени залежно від емоційної насиченості руху, музики та взаємодії виконавців. Це доводить, що хореографія здатна модулювати суб'єктивне сприйняття часу, створюючи особливу темпоральну реальність [3, с. 84].

Висновки та напрямки подальших досліджень. Поєднання темпу, композиції, простору, світлових ефектів і імпровізації робить хореографію унікальним засобом відображення плинності часу. Кожен рух, кожна траєкторія та кожна пауза стають виразними засобами передачі часової структури, що дозволяє глядачеві відчувати як об'єктивну, так і суб'єктивну природу часу.

Імпровізація є ще одним ключовим інструментом, що розкриває плинність часу. У джазовому та сучасному танці вона дозволяє танцівнику реагувати на момент, музичний супровід і просторові зміни, що робить кожен виступ неповторним. Через імпровізацію час стає живим, відчутним і водночас невловимим – він формується у конкретному моменті, який вже ніколи не повториться. Хореографія виступає не лише мистецтвом руху, а й формою філософського осмислення часу як постійно змінного і водночас вічного явища.

Перспективи подальших наукових досліджень полягають в подальшому аналізі засобів художньої виразності, за допомогою яких танець передає мінливість, швидкоплинність і циклічність буття, а також у з'ясуванні значення темпорального виміру для формування художнього образу та емоційного впливу на глядача.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 1968. 276 с.
2. Голубенко М. М. Темпоральність музичної культури цифрової доби: автореф. дис.... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Київ, 2020. 18 с. URL: https://uacademic.info/ua/document/0420U102155?utm_source=chatgpt.com#google_vignette
3. Гуменюк А. Термінологія українського народного танцю в дослідженнях В. Верховинця, В. Авраменка та А. Гуменюка. Київ : КНУКіМ, 2020. 142 с.
4. Дем'янчук А., Кундис Р. Створення хореографічного образу засобами пластичних і часових мистецтв. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук.журнал*. Київ, 2019. №4. С. 103–109.
5. Ковальчук Н. Застосування практик сучасного танцю у психоемоційному розвитку особистості. Луцьк : ВНУ, 2022. 158 с.
6. Ковальчук Н. Психологічні особливості впливу танцю на розвиток особистості. Харків : Харківський національний університет мистецтв, 2019. 198 с.
7. Ковальчук Н. Соматичні практики в мистецтві танцю: вплив, взаємодія та розвиток. Київ : КНУКіМ, 2021. 176 с.
8. Корисько Н. М., Сінельник К. В. Мистецтво танцю в аспекті психологічно-фізіологічних вимірів. Київ : НАКККіМ, 2018. 224 с.
9. Костів В. Теорія українського народного танцю. Київ : Музична Україна, 1968. 276 с.
10. Лань О.Б. Режисура одноактної хореографічної вистави: теоретично-практичний аспект: дис....докт. філософії за спеціальністю 024 - Хореографія. Львів, 2024. 260с.
11. Маркевич Л. Трансформація системи художньої мови української національної балетної вистави в 20-80 роках ХХ ст: дис ...

- канд.мистецтвознавства : спец. 26.00.01. Івано-Франківськ, 2019. 212с.
12. Радченко О. Час як уява і час як буття: Еміль Штайгер versus Мартін Гайдеггер. *Слово і Час*, (6). 2019. С. 45–53. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/556>
 13. Хореографічна культура сучасності: глобалізаційні виклики: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф [упор. А. М. Підлипська]. 23 квітня 2021 р. Київ : КНУКіМ, 2021. 158 с.
 14. Samoilenko A. I. Contents time and modernity as categories of musicology: historical and semiological paradigm. Music semiology: categories and methods : collective monograph / A. I. Samoilenko, S. V. Osadcha, O. Ohanezova-Hryhorenko, L. I. Povzun, etc. Lviv-Toruń : Liha-Pres, 2020. 136 p.
 15. Valdes S. P. Strange Attractor Factor beyond Performance Art in a Time - Based Media Context. URL: https://www.academia.edu/Documents/in/Time_Based_Art?utm_source=chatgpt.com

REFERENCES

1. Verkhovynets, V. (1968). *Teoriya ukrayins'koho narodnoho tantsyu*. [Theory of Ukrainian folk dance]. Kyiv.
2. Holubenko, M. M. (2020). *Temporal'nist' muzychnoyi kul'tury tsyfrovoyi doby*. [Temporality of musical culture in the digital age]. Kyiv.
3. Humenyuk, A. (2020). *Terminolohiya ukrayins'koho narodnoho tantsyu v doslidzhennakh V. Verkhovynetsya, V. Avramenka ta A. Humenyuka*. [Terminology of Ukrainian folk dance in the studies of V. Verkhovynets, V. Avramenko and A. Humenyuk]. Kyiv.
4. Dem'yanchuk, A., Kundys, R. (2019). *Stvorennya khoreorafichnogo obrazu zasobamy plastychnykh i chasovykh mystetstv*. [Creating a choreographic image using plastic and time arts]. Kyiv.
5. Koval'chuk, N. (2022). *Zastosuvannya praktyk suchasnoho tantsyu u psykhoemotsiynomu rozvytku osobystosti*. [Application of modern dance practices in psycho-emotional development of the individual]. Lutsk.
6. Koval'chuk, N. (2019). *Psykhologichni osoblyvosti vplyvu tantsyu na rozvytok osobystosti*. [Psychological features of the influence of dance on the development of the individual]. Kharkiv.
7. Koval'chuk, N. (2021). *Somatychni praktyky v mystetstvi tantsyu: vplyv, vzayemodiya ta rozvytok*. [Somatic practices in the art of dance: influence, interaction and development]. Kyiv.
8. Korys'ko, N. M., Sinel'nyk, K. V. (2018). *Mystetstvo tantsyu v aspekti psykhologichno-fiziologichnykh vymiriv*. [The art of dance in the aspect of psychological and physiological dimensions]. Kyiv.
9. Kostiv, V. (1968). *Teoriya ukrayins'koho narodnoho tantsyu*. [Theory of Ukrainian folk dance]. Kyiv.
10. Lan', O. B. (2024). *Rezhysura odnoaktoyi khoreorafichnoyi vystavy: teoretychno-praktychnyy aspekt*. [Directing a one-act choreographic performance: theoretical and practical aspect]. Lviv.
11. Markevych, L. (2019). *Transformatsiya systemy khudozhn'oyi movy ukrayins'koyi natsional'noyi baletnoyi vystavy v 20-80 rokakh KHKH st.* [Transformation of the artistic language system of the Ukrainian national ballet performance in the 20s-80s of the 20th century]. Ivano-Frankivsk.
12. Radchenko, O. (2019). *Chas yak uyava i chas yak buttya: Emil' Shtayger versus Martin Haydegger*. [Time as imagination and time as being: Emil Steiger versus Martin Heidegger].
13. *Khoreorafichna kul'tura suchasnosti: hlobalizatsiyni vyklyky* (2021). [Choreographic culture of modernity: globalization challenges]. Kyiv.
14. Samoilenko, A. I. (2020). *Zmistovnyy chas ta suchasnist' yak katehoriyi muzykoznavstva: istoryko-semiologichna paradyhma*. [Contents time and modernity as categories of musicology: historical and semiological paradigm]. Lviv.
15. Val'des, S. P. (2024). *Dyvnyy faktor tyazhinnya za mezhamy performansu v mediakonteksti, shcho bazuyet'sya na chasi*. [Strange Attractor Factor beyond Performance Art in a Time - Based Media Context].

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

КРАВЧУК Олена Геннадіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри мистецьких дисциплін Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

Наукові інтереси: професійна підготовка майбутніх діячів у галузі культури і мистецтва, унікальні прояви розвитку матеріальної і духовної культури людських спільнот у їх взаємозв'язках та взаємовпливах.

ФЕДЬО Каріна Федорівна – здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 024 Хореографії Комунального закладу вищої освіти «Академії культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради.

Наукові інтереси: професійна підготовка в галузі культури і мистецтва, синтез хореографії і спорту, інноваційні методи підготовки майбутніх фахівців-хореографів.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

KRAVCHUK Olena Hennadiivna – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Acting Head of the Department of Art Disciplines, Municipal Institution of Higher Education «Academy of Culture and Arts» of the Transcarpathian Regional Council.

Circle of scientific interests: professional training of future figures in the field of culture and art.

FEDO Karina Fedorivna – a graduate of the second (master's) level of higher education in the specialty 024 Choreography, Municipal Institution of Higher Education «Academy of Culture and Arts» of the Transcarpathian Regional Council.

Circle of scientific interests: professional training in the field of culture and art, synthesis of choreography and professional training in the field of culture and art, sports, innovative methods of training future choreographers.

Стаття надійшла до редакції 5.11.2025 р.